

آئین نامه نحوه تشکیل و فعالیت

مراکز رشد واحدهای فناور

معاونت پژوهش و فناوری

دفتر برنامه ریزی امور فناوری

مصوب ۹۳/۸/۴ کمیته تخصصی فناوری

واحدهای فناور در رونق اقتصادی، توسعه فناوری و به تبع آن، نوآوری و کارآفرینی نقش بسیار موثری دارند. توسعه این شرکت‌ها در گرو ایجاد زیرساخت‌های لازم برای کاهش خطرپذیری آنها در دوران شروع فعالیت خود می‌باشد. یکی از مهمترین این زیرساخت‌ها، مراکز رشد واحدهای فناوری است. مرکز رشد واحدهای فناوری برای کارآفرینان و واحدهای فناور که با تکیه بر علم و فناوری دارای ایده‌های محوری قابل تجاری شدن هستند، برای مدت چند سال اطلاعات و مشاوره‌های ضروری و نیز خدمات و تجهیزات مناسب برای رشد و ارتقای آنها ارائه داده و آنها را برای حضور مستقل و موثر در صحنه فناوری کشور آماده می‌کند.

در این راستا و در اجرای جزء ۲ بند ب ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آیین‌نامه نحوه تشکیل و فعالیت مراکز رشد واحدهای فناور ارائه می‌شود.

ماده ۱- تعاریف

- ۱-۱ **وزارت علوم** : منظور "وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" است.
- ۲-۱ **معاونت** : منظور "معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" است.
- ۳-۱ **دفتر** : منظور "دفتر، اداره کل یا واحد عهده‌دار امور فناوری معاونت" است.
- ۴-۱ **کارگروه** : منظور "کارگروه ارزیابی فناوری در حوزه معاونت پژوهش و فناوری" است.
- ۵-۱ **کمیته** : منظور "کمیته تخصصی فناوری در حوزه معاونت پژوهش و فناوری یا واحد متناظر" است.
- ۶-۱ **هیأت امنای** : منظور "هیأت امنای سازمان مؤسس" است.
- ۷-۱ **سازمان مؤسس (متقاضی)** : سازمانی است که دارای هیأت امنای مورد تأیید وزارت علوم بوده و مرکز رشد را تأسیس نموده و تدوین راهبردها، سیاست‌گذاری، توسعه و تأمین اعتبارات آن را به عهده می‌گیرد.
- ۸-۱ **مرکز**: در این آیین‌نامه منظور از مرکز، نهادی پژوهشی و فناوری است تحت مدیریت متخصصین حرفه‌ای که با ارائه خدمات حمایتی از ایجاد و توسعه فناوری و نوآوری توسط کارآفرینان و نوآرانی که در قالب واحدهای فناور در زمینه‌های مختلف فعالیت می‌نمایند و اهداف اقتصادی مبتنی بر دانش و فناوری دارند، پشتیبانی می‌کند. این خدمات شامل موارد زیر است :

- خدمات پشتیبانی از قبیل تامین فضای کار و تجهیزات اداری
- خدمات آزمایشگاهی، کارگاهی
- خدمات اطلاع‌رسانی
- خدمات مدیریتی، حقوقی، مالی، اعتباری و تجاری‌سازی
- آموزش‌های تخصصی و مشاوره
- سایر خدمات مرتبط با توسعه، رشد و ارتقای واحدهای فناور

۹-۱ **واحدهای فناور** : واحدهایی که به صورت گروه‌های نوآور و فناور و یا با هویت حقوقی مستقل از مرکز رشد بوده و با توجه به اساسنامه و یا سایر اسناد قانونی در زمینه کسب و کار با محوریت یک ایده نو و یا مستخرج از تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای، طراحی مهندسی، مهندسی معکوس، انتقال و مدیریت فناوری، ارائه خدمات تخصصی کسب و کار (از فناوری تا بازار) در جهت تجاری کردن نتایج تحقیقات فعالیت می‌نمایند. این واحدها شامل شرکت‌های خصوصی، گروه‌های پژوهشی کاربردی، هسته‌های فناور و واحدهای تحقیق و توسعه صنایع می‌باشند.

۱۰-۱ **دوره رشد مقدماتی** : دوره‌ای ۶ ماهه است که در آن به افراد، گروه‌ها و یا شرکت‌های مستعدی که دارای ایده‌های نوآورانه هستند، مشاوره و آموزش‌های لازم برای آشنایی با بازار، شناسایی گروه‌کاری، پرورش و تثبیت ایده‌کاری و ایجاد هویت‌های حقوقی مستقل داده می‌شود. زمان این دوره با تصویب مدیر مرکز حداکثر تا ۹ ماه قابل تمدید است.

۱۱-۱ **دوره رشد** : دوره‌ای است حداکثر ۳ ساله که طی آن واحدهای فناور مستقر در مرکز به معیارهای رشد یافتگی دست یافته و پس از آن، از مرکز خارج می‌شوند. زمان این دوره در موارد خاص تا سقف ۲۰ درصد واحدهای فناور مستقر در دوره رشد با تصویب شورای مرکز تا ۵ سال قابل تمدید است.

ماده ۲- اهداف

۱-۲ ایجاد فضای لازم جهت رشد و گسترش واحدهای فناور و کمک به این واحدها جهت تولید و توسعه محصولات و خدمات

۲-۲ ایجاد زمینه کارآفرینی و حمایت از نوآوری و خلاقیت کارآفرینان، دانش‌آموختگان دانشگاهی و فناوران

۳-۲ ایجاد زمینه‌های لازم برای تجاری سازی دستاوردهای تحقیقاتی

۴-۲ کمک به رونق اقتصاد محلی مبتنی بر فناوری (خدمات و محصولات)

۵-۲ توسعه شبکه همکاری بین بخش‌های تحقیقاتی و محیط کسب و کار

ماده ۳- وظایف و اختیارات مرکز

۳-۱ ارائه خدمات و مشاوره‌های مورد نیاز واحدها در راستای تبدیل ایده‌های نو به محصولات قابل تجاری‌سازی

۳-۲ جذب و پذیرش واحدهای فناور دارای ایده‌های همسو با زمینه فعالیت مرکز

۳-۳ حمایت مالی و نیز ایجاد زمینه‌های مناسب برای حمایت مالی از واحدهای فناور مستقر در مرکز

۳-۴ نظارت و ارزیابی فعالیت‌های واحدهای فناور مستقر در مرکز

۳-۵ فراهم آوردن امکانات و زیرساخت‌های لازم جهت توسعه واحدهای فناور

۳-۶ ایجاد زمینه‌های لازم برای تجاری‌سازی محصولات فناورانه

تبصره ۱: انجام فعالیت‌های زیر توسط مراکز ممنوع است:

الف) مشارکت در سهام واحدهای فناور (دریافت سهام و رویالتی از واحدهای فناور مستقر در مرکز توسط شرکت یا واحد هلدینگ متعلق به سازمان مؤسس که با تأیید هیأت امنای ایجاد شده باشد، بلامانع است).

ب) استخدام هیأت علمی به عنوان اعضای ستاد مرکز (مأموریت اعضای هیأت علمی از دانشگاهها و سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی به ستاد بلامانع است)

ج) انعقاد و اجرای قراردادهای پژوهشی به استثنای موارد زیر:

- پروژه‌های مطالعاتی در زمینه بهبود و توسعه پارکها و مراکز رشد و زیرساختهای توسعه فناوری
- پروژه‌هایی که برای ارجاع به واحدهای فناور مستقر در مرکز منعقد می‌شود.

تبصره ۲: اعضای ستاد مدیریتی مرکز رشد در زمان تصدی مسئولیت نمی‌توانند عضو هیأت مدیره و مدیر عامل هیچ یک از واحدهای فناور مستقر در مرکز باشند.

ماده ۴- شرایط کلی تأسیس

- ۱-۴ داشتن حداقل جمعیت ۲۰.۰۰۰ نفر در شهر/ شهرستان مورد تقاضا
- ۲-۴ تعهد مکتوب به همکاری و حمایت مسئولین شهر/ شهرستان از ایجاد و فعالیت مرکز
- ۳-۴ وجود حداقل ۱ دانشگاه در شهر/ شهرستان مورد نظر دارای رشته مرتبط با زمینه فعالیت مرکز
- ۴-۴ وجود فارغ التحصیلان کافی مرتبط با زمینه فعالیت مرکز
- ۵-۴ وجود حداقل ۱۰ عضو هیأت علمی در دانشگاههای مستقر در شهرستان مورد نظر مرتبط با زمینه‌های اصلی فعالیت مرکز
- ۶-۴ وجود حداقل ۱۰ واحد صنعتی و تولیدی مرتبط با زمینه فعالیت مرکز در شهرستان
- ۷-۴ وجود حداقل ۱۰ واحد فناور آماده پذیرش مرتبط با زمینه فعالیت مرکز
- ۸-۴ وجود مجموعه‌های ارائه دهنده خدمات و امکانات تخصصی متناسب با زمینه فعالیت مرکز برای حمایت از واحدها در شهرستان

ماده ۵- شرایط صدور مجوز فعالیت مرکز

الف) موافقت اصولی

- ۱- احراز شرایط مندرج در ماده ۴
- ۲- ارائه برنامه کسب و کار و تکمیل پرسشنامه تأسیس مرکز
- ۳- داشتن امکانات لازم شامل :
- ۱-۳ فضای فیزیکی : فضای فیزیکی اولیه برای راه‌اندازی مرکز حداقل ۵۰۰ متر مربع فضای مفید و قابل بهره‌برداری است که برای موارد زیر مورد استفاده قرار می‌گیرد:
- استقرار حداقل ۱۰ واحد فناور(حداقل ۳۰۰ مترمربع) برای سال اول
  - استقرار حوزه ستادی/ واحدهای خدماتی/فضاهای عمومی و ...

۲-۳ **تاسیسات پایه** : حداقل تاسیسات پایه مرکز عبارتند از : آب، برق، گاز، تلفن، اینترنت و ...

۳-۳ نیروی ستادی و مدیریتی متخصص

تبصره ۳ : مدیر مرکز باید دارای حداقل مدرک کارشناسی ارشد مرتبط (غیردانشجو) و تجربه کافی مدیریتی و علمی در حوزه فناوری یا دارای مدرک کارشناسی با حداقل ۵ سال سابقه اجرایی و مدیریتی مرتبط با حوزه کسب و کار بوده و به صورت تمام وقت باشد.

۴-۳ تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی

تبصره ۴ : مرکز می تواند تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی مورد نیاز واحدها را از طریق انعقاد تفاهم نامه با سایر سازمانها و دانشگاهها مرتفع نماید.

(ب) موافقت قطعی

۱- ارائه برنامه ۵ ساله مصوب هیأت امنای سازمان مؤسس

۲- دارا بودن اساسنامه مصوب

۳- دارا بودن آئین نامه ها و دستورالعملهای مصوب (جذب و پذیرش / حمایتها / ارزیابی و ...)

۴- پذیرش و استقرار واحدهای فناور طبق برنامه

۵- ارائه گزارش عملکرد مرکز مطابق شاخصهای تعیین شده و کسب امتیاز لازم توسط دفتر

۶- ارائه مستندات مربوط به واگذاری ساختمان به مرکز

ماده ۶- مراحل اجرایی صدور مجوز

۶-۱ ارائه تقاضای تأسیس / تبدیل وضعیت مرکز با امضای رئیس سازمان مؤسس

۶-۲ تکمیل پرسشنامه مربوطه

۶-۳ بررسی و تأیید احراز شرایط مندرج در ماده ۵ توسط دفتر

۶-۴ بررسی و تصویب موضوع در کمیته پس از تأیید در کارگروه

تبصره ۵- مدت اعتبار موافقت اصولی حداکثر سه سال خواهد بود و متقاضیان لازم است پس از اخذ موافقت اصولی نسبت به احراز تدریجی شرایط لازم جهت اخذ موافقت قطعی اقدام نمایند. پس از زمان مقرر، موافقت اصولی لغو خواهد شد.

ماده ۷- اساسنامه

۱-۷ سازمان مؤسس موظف است ظرف مدت ۲ ماه از تاریخ صدور موافقت اصولی/ قطعی و یا در موارد نیاز به اصلاح، اساسنامه مرکز را مطابق الگو تنظیم و برای بررسی و تأیید به دفتر ارسال نماید.

تبصره ۶: مراکز رشد وابسته به پارکهای علم و فناوری نیاز به اساسنامه ندارند.

۲-۷ دفتر موظف است حداکثر ظرف مدت ۲ ماه از تاریخ دریافت اساسنامه نسبت به بررسی و تأیید آن در کمیته و ابلاغ آن اقدام نماید.

تبصره ۷- اعتبار اساسنامه اولیه تا زمان اعتبار مجوز موافقت اصولی بوده و پس از اخذ موافقت قطعی باید اساسنامه جدید تصویب شود.

ماده ۸- گزارش عملکرد

مرکز موظف است گزارش عملکرد خود را مطابق الگوی دفتر در مقاطع زمانی که توسط دفتر اعلام می‌شود، ارسال نماید.

ماده ۹- لغو مجوز تأسیس و فعالیت مرکز

۱-۹ مجوز مرکز در موارد زیر پس از تأیید کمیته لغو می‌شود :

۹-۱-۱- با تصویب هیأت امنای سازمان مؤسس

۹-۱-۲- در صورت عملکرد ضعیف مرکز یا از دست دادن شرایط ایجادیه به تشخیص دفتر

۹-۱-۳- در صورت تخلف از مقررات اساسنامه، مصوبات و ضوابط وزارت و سایر قوانین و مقررات جاری کشور به تشخیص دفتر

ماده ۱۰- این آئین‌نامه در ۱۰ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۹۳/۸/۴ در کمیته تخصصی فناوری به تصویب رسیده و جایگزین آئین‌نامه مصوب ۸۱/۱۲/۱۷ شورای گسترش آموزش عالی می‌شود.